

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

**Матеріали всеукраїнської науково-
практичної конференції викладачів
та фахівців-практиків**

ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І ПРАКТИКА

**XI Всеукраїнської науково-
практичної конференції курсантів,
студентів, аспірантів та ад'юнктів**

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Львів - 2021

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, АНГЛІЙСЬКОЮ ТА
ПОЛЬСЬКОЮ МОВАМИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*Всеукраїнської
науково-практичної конференції
викладачів та фахівців-практиків*

ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І ПРАКТИКА

та

*XI Всеукраїнської
науково-практичної конференції
курсантів, студентів, аспірантів та
ад'юнктів*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Львів – 2021

Голова:	Андрій КУЗИК – проректор з науково-дослідної роботи ЛДУБЖД, д.с-г.н., професор Олександр АЗЮКОВСЬКИЙ – перший проректор Національного технічного університету "Дніпровська політехніка" (НТУ «ДП»), кандидат технічних наук, професор.
Заступники голови:	Василь ПОПОВИЧ – начальник навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУБЖД, доктор технічних наук, професор; Дмитро МАТВІЙЧУК – головний редактор науково-виробничого журналу «Охорона праці»; Василь ГОЛНЬКО – завідувач кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «ДП», доктор технічних наук, професор; Василь КОВАЛИШИН – завідувач кафедри ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій ЛДУБЖД, доктор технічних наук, професор.
Члени оргкомітету:	Наталія БОРОДІНА – професор кафедри технології навчання, охорони праці та дизайну БІНПО, доктор технічних наук, старший науковий співробітник; Орися Горностай – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент; Ярослав ІЛЬЧИШИН – викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат педагогічних наук. Марта ЛАБАЧ – завідувач кафедри українознавства, кандидат філологічних наук, доцент; Володимир МАРІЧ – старший викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат технічних наук; Ольга МЕНЬШИКОВА – заступник начальника навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУБЖД, кандидат фізико-математичних наук, доцент; Олександр МІРУС – завідувач кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат хімічних наук, доцент; Оксана СТАНІСЛАВЧУК – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент; Галина ТЕЛЕГІНА – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат медичних наук, доцент; Інга УРЯДНІКОВА – доцент кафедри технології навчання, охорони праці та дизайну БІНПО, кандидат технічних наук, доцент; Сергій ЧЕБЕРЯЧКО – професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «ДП», доктор технічних наук, професор; Олена ЯВОРСЬКА – професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «ДП», кандидат технічних наук, доцент.

**ОРГАНІЗАТОРИ
ТА ВИДАВЦІ**

Львівський державний університет безпеки
життєдіяльності

Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Науково–виробничий журнал «Охорона праці»

**Друк на різнографі
Технічний редактор,
комп'ютерна верстка
та відповідальний за друк**

Назарій ПЕТРОЛЮК

Микола Фльорко

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35,
м. Львів, 79007

Контактні телефони:

(032) 233-24-79,
тел/факс 233-00-88

«Охорона праці: Освіта і практика», «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці»: Зб. наук. праць Всеукраїнської науково–практичної конференції викладачів та фахівців–практиків та XI Всеукраїнської науково–практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів – Львів: ЛДУ БЖД, 2021. – 251 с.

Збірник сформовано за науковими матеріалами Всеукраїнської науково–практичної конференції викладачів та фахівців–практиків «Охорона праці: освіта і практика» та XI Всеукраїнської науково–практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці».

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

Секція 1. «ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І ПРАКТИКА»

Перспективи розвитку напрямку “Охорона праці” в сфері освіти
Діджиталізація освітнього процесу та інформаційного простору за напрямом «Охорона праці»
Інтерактивні методи навчання при викладанні дисциплін за напрямом «Охорона праці»
Формування ризик–орієнтованого мислення у здобувачів освіти та у працівників підприємств
системи управління охороною праці.
Оцінка ризиків
Практичний досвід з охорони праці на підприємствах

Секція 2. «ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ»

Стан і перспективи удосконалення системи управління та нагляду за охороною праці і промислового безпекою
Профілактика виробничого травматизму
Технології контролю і захисту від шкідливих і небезпечних виробничих та екологічних чинників
Забезпечення безпеки і гігієни праці у глибоких силових та спеціальних структурах
Новітні інформаційні технології як інструмент підвищення рівня промислової безпеки
Культура та психологія праці
Математичні моделі в охороні праці

© ЛДУ БЖД, 2021

Здано в набір 14.04.2021. Підписано до друку
21.04.2021. Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний.

Ум. друк. арк. 15,5.

Гарнітура Times New Roman.

Друк на різнографі. Наклад: 100 прим.

Друк: ЛДУ БЖД

вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007.

ldubzh.lviv@mns.gov.ua

За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передрукуванні матеріалів посилення на збірник обов'язкове.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ І ГІГІЄНИ ПРАЦІ У ПІДРОЗДІЛАХ СИЛОВИХ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ СТРУКТУР

<i>Галанченко Р. Р., Марич В. М., Мірус О. Л.</i> ПРОБЛЕМАТИКА УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ В ОРГАНАХ ТА ПІДРОЗДІЛАХ ДСНС УКРАЇНИ.....	180
<i>Загребельна Д.С., Гаврилюк А. Ф.</i> АНАЛІЗ НЕБЕЗПЕКИ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРИЧНОГО АВАРІЙНО- РЯТУВАЛЬНОГО ІНСТРУМЕНТУ ПОСТІЙНОГО ТА ЗМІННОГО СТРУМУ	182
<i>Лемішко М.В., Гаврилюк А. Ф.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ШУМУ НА ЗДОРОВ'Я СЛУХУ ПОЖЕЖНИКІВ	184
<i>Лесюк Д., Гаврилюк А. Ф.</i> АНАЛІЗ НЕБЕЗПЕКИ ВИКОРИСТАННЯ ГАЗОВИХ БАЛОНІВ	186
<i>Мних М.-М.Р., Сукач Р.Ю.</i> ЗАХОДИ ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ ТРАВМАТИЗМУ ПІД ЧАС ГАСІННЯ ЛІСОВИХ ТА ТОРФ'ЯНИХ ПОЖЕЖ	188
<i>Полодюк О. В., Гаврилюк А. Ф.</i> БЕЗПЕКА ВИКОРИСТАННЯ ГІДРАВЛІЧНОГО АВАРІЙНО- РЯТУВАЛЬНОГО ІНСТРУМЕНТУ	191
<i>Полодюк О. В., Марич В. М., Мірус О. Л.</i> НЕБЕЗПЕКА ТЕРОРИЗМУ ТА МЕТОДИ ЙОГО ЗАПОБІГАННЯ.....	193

НОВІТНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРОМИСЛОВОЇ БЕЗПЕКИ

<i>Атрощенко О.В., Телегіна Г.В.</i> ПРІОРИТЕТНІ ВЕКТОРИ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В НАПРЯМКУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА	195
<i>Позорілко Д.М., Мамон О.В.</i> ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ПОВІДОМЛЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ПРО ПОТЕНЦІЙНІ НЕБЕЗПЕКИ	197

КУЛЬТУРА ТА ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ

<i>Белей А. А., Фірман В. М.</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ІНКЛЮЗИВНОГО ТУРИЗМУ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	199
---	-----

УДК 316.324.8:004

НЕБЕЗПЕКА ТЕРОРИЗМУ ТА МЕТОДИ ЙОГО ЗАПОБІГАННЯ

Полодюк О. В.

Марич В. М., к.т.н., старший викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці

Мірус О. Л., к.х.н., доцент, завідувач кафедри промислової безпеки та охорони праці

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Терористичні акти стали невід'ємною частиною сучасного світу. Терор - спрямований на «залежування» і саме ця обставина визначає терор як особливу форму насильства, що характеризується жорстокістю, цілеспрямованістю і уявною ефективністю. Терористичний акт є визначальним чинником тероризму, вчинення якого переслідує конкретну мету: вбивства, поранення, викрадення, погрози та інші види насильства.

Нажаль, тема тероризму не є далекою для українського суспільства. Станом на 2018 рік Україна займає 21 місце в світі (серед 163 країн) за рівнем терористичної загрози, це рівень оцінений як високий. А у Глобальному індексі тероризму-2020, який складає Інститут економіки і світу Сіднейського університету Україна з 138 країн посідає 36 місце.

Здавалося б, країна вже восьмий рік переживає війну з Росією, і люди вже звикли до трагічних новин. Але війна для багатьох чомусь стала наче якоюсь далекою, а захоплення заручників посеред мирного міста – відкриттям для багатьох.

Захоплення заручників в автобусі в центрі Луцька, вибух біля київської станції метро "Мінська", захоплення поліцейського в Полтаві, погрози підризу мосту «Метро» та це лише декілька найгучніших подій.

Такі дії здатні викликати широкий резонанс, залишити глибокий слід у психологічному здоров'ї населення, підірвати атмосферу безпеки, спокою, стабільності в суспільстві. Саме тому тероризм це явище з яким потрібно боротися за для безпеки громадян.

Діпак К. Гупта в книзі «Тероризм та політичне насильство: як їх розуміти» аналізує обставини, які в основному вважають сприятливими для появи терористичних рухів всередині держави, такі як бідність, брак демократичних свобод, неспроможність влади, прагнення влади.

Щоб вчиняти превенційні дії потрібно спершу проаналізувати мотиви та психологію осіб, які стоять за терористичними діями. Терористом вважається людина, котра вчиняє злочинні акти з політичними, релігійними, особистими мотивами, не вичерпавши законних засобів, що є в її розпорядженні, і переслідує при цьому свої власні цілі. Однак, незважаючи на наявність

певної кількості загальних психологічних характеристик, говорить про існування єдиного особистісного терористичного комплексу немає підстав.

Як показує досвід країн Європи, треба налагодити своєчасне надходження інформації про діяльність і наміри екстреміських угруповань, а також відповідне законодавство відносно боротьби з тероризмом. Необхідно створити дієву загальнодержавну систему координування антитерористичної діяльності з використанням наявних сил та засобів.

Зокрема, в Україні останніми роками щодо протидії тероризму вже зроблено чимало: створено спеціальний координаційний орган – Антитерористичний центр при СБУ, а правову основу боротьби з тероризмом становлять: Конституція України, Кримінальний кодекс України, Закон України «Про боротьбу з тероризмом» від 2003 р., інші закони України, інші міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, укази і розпорядження Президента України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, а також інші нормативно–правові акти, що приймаються на виконання законів України.

З метою дотримання основних принципів, визначених національним законодавством, проблему боротьби з тероризмом на території України передбачається розв'язувати шляхом зосередження зусиль на:

- запобіганні терористичній діяльності;
- виявленні і припиненні терористичної діяльності;
- усуненні та мінімізації наслідків терористичної діяльності;
- інформаційному, науковому та іншому забезпеченні боротьби з тероризмом;
- міжнародному співробітництві з питань боротьби з тероризмом.

Боротьба з тероризмом є складним та багатоаспектним завданням. В наш час, в час коли щодня з'являються десятки нових методів та способів вчинення терористичних актів стає все важче їх передбачити. Особливо коли в країні триває антитерористична операція, велика частина населення мало того, що вміє вправно поводитись зі вибуховими приладами, то ще й має до них доступ. До того ж у деяких з них на фоні пережитого стресу може порушитись психічне здоров'я та невідомо у якій формі воно вилиться.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про боротьбу з тероризмом» — Верховна Рада України; Закон від 20.03.2003 № 638-IV (Редакція станом на 03.07.2020);
2. Діпак К. Гупт. «Тероризм та політичне насильство: як їх розуміти». Навчальний посібник. 2010;
3. Тероризм: теоретико-прикладні аспекти: навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. проф. В.К. Грищука. – Львів: ЛьвДУВС, 2011. – 328 с.